

OL OG GOLF

– Fra *The farcical olympics* til moderne tid

Mange kilder oppgir at golf kun var på OL-programmet to ganger, nemlig i 1900 og i 1904. Det hadde nok vært riktigere å si at golf var planlagt fire ganger, men kun spilt to ganger.

Tekst: Jens N. Engelstad, Faggruppe golfhistorie

Var golf noe mer «på programmet» de to gangene konkurransen faktisk ble spilt, enn de to andre gangene det «var planlagt» spilt, men av forskjellige årsaker likevel ikke ble spilt selv om OL ble gjennomført de to årene, dvs. i London i 1908 og i Antwerpen i 1920. Uansett er det åpenbart at et «program» den gangen hadde en helt annen form og holdbarhet enn for dagens olympiske leker.

Før vi kommer tilbake til spørsmålet om golf «var planlagt», «på programmet» eller også faktisk spilt i OL, kan det være greit å si noe mer generelt om omstendighetene rundt lekene de første årene.

Starten på OL var i Aten i 1896, men der var uansett ikke golf aktuelt ettersom det den gangen ikke fantes golfbaner i Hellas.

Lekene i 1900 og 1904 fikk tilnavnet *The farcical Olympics*, og det ikke helt uten grunn. Begge lekene var kun en underordnet del av verdensutstillingene i hhv. Paris og St. Louis i Missouri, interessen var laber og fikk langt mindre oppmerksomhet enn verdensutstillingene. I 1900 ble ikke lekene engang kalt olympiske leker, men *Championnats Internationaux*, av organisasjonskomiteen.

Konkurransene ble gjennomført i løpet av en seks måneders periode fra 15. april, og mange av vinnerne var ikke engang klar over at de hadde deltatt i Olympiske leker. Det ble vedtatt å arrangere golfkonkurranse i Compiegne for kvinner og menn fra flere nasjoner, og de ble spilt så sent som i oktober.

Vinner av kvinneklassen var Margaret Abbott fra USA, og vinneren av herreklassen var Charles Sands, han også fra USA. Bildet viser de to under konkurransen der vi også ser Margaret Abbotts caddie («cadet» på fransk). Albert Lambert fra St. Louis ble nr. 8 i hovedkonkurransen, men vant en innlagt handicapkonkurranse, og han ble tydeligvis bitt av basillen. Ved sin hjemkomst foreslo han for sin svigerfar at det burde avholdes en olympisk golfkonkurranse på svigerfarens golfbane i St. Louis i forbindelse med verdensutstillingen. Sammen la de frem planer for en slik konkurranse som så ble spilt, men den var for menn med deltagere kun fra USA og Canada. Albert Lambert deltok også i denne konkurransen og er så langt den eneste som har deltatt i golf i to olympiske leker.

De olympiske leker i 1908 ble avholdt i London. Det var naturlig for golfgale Storbri-

tannia å inkludere golf på programmet, og de planla en 108-hulls slagkonkurranse – en konkurranse som aldri ble spilt. R&A og organisasjonskomiteen røk uklare, alle de britiske påmeldte trakk seg og konkurransen ble så avlyst på grunn av manglende deltagelse. I 1912 var det Stockholms tur til å arrangere OL, men ettersom golf ikke var særlig utbredt i Sverige, og det dessuten var meget få baner, ble ikke golf planlagt satt på programmet. OL i 1916 skulle funnet sted i Berlin, og golf var foreslått, men av naturlige grunner ble det ikke noe OL det året. I 1920 var det Antwerpens tur, og golf var berammet, men ble kansellert på grunn av for liten interesse.

I 1921 vedtok IOC's Executive Committee retningslinjer for idretter som kunne delta i OL, og for alle praktiske formål gjorde det at golf ble eliminert som OL-idrett. Årsaken var først og fremst at IOC introduserte krav om at enhver idrett som skulle med på OL-programmet, måtte være underlagt én internasjonal organisasjon som styrte idretten *world-wide*. World Amateur Golf Council

(WAGC) hadde riktignok blitt stiftet i 1958, men det var først i slutten av 1980-årene at IOC godkjente den som en internasjonal organisasjon med de nødvendige fullmakter til å styre golfidretten *world-wide*.

I 1996 skulle OL til Atlanta, og organisasjonskomiteen besluttet i 1992 at de ville forsøke å få IOC's godkjenning for golf på programmet. Planen var å avholde OL-golfen på Augusta National Golf Club, og organisasjonskomiteens leder ble enig med klubbens styreformann om at de sammen skulle arbeide for at golf skulle bli satt på OL-programmet i 1996.

Samaranch ble overtalt, men det var ikke nok. Flere negative faktorer hadde spilt inn før planene til slutt ble skrinlagt. Det ble klart for IOC at golfens styrende organer ikke kunne garantere at de beste golfspillerne ville delta. Enda verre var den manglende entusiasme hos R&A og de golfstyrende organer i USA, og at USPGA's Tour Commissioner Deane Beman uttalte at OL burde være forbeholdt amatører. Dessuten var Augusta over 200 km fra Atlanta, og det var et enda større problem at klubben ikke hadde en eneste kvinne som medlem, og ellers kun ett svart medlem. Dette var sannsynligvis spikeren i kisten for golf på programmet i 1996, for det ledet til store protester og demonstrasjoner. På toppen av det hele var USAs medlem av IOC og dets Executive Committee en svart kvinne som ikke hadde vært konsultert, og hun raste åpent over initiativet.

Basert på ovenstående er det vel mer naturlig å si at golf var planlagt i fire OL (Paris, St. Louis, London og Antwerpen), men bare spilt i to OL (Paris og St. Louis). Hva som var på det formelle programmet, er

vanskeligere å si noe om. I praksis er det liten forskjell på «var planlagt» og «på programmet», og skal man bruke «på programmet», er det mer naturlig å si at golf var på programmet i fire OL.

For å komplettere historien om golf i OL i forrige århundre kan det nevnes at det ble arrangert en oppvisningsturnering i golf i Baden-Baden i forkant av OL i Berlin i 1936. Adolf Hitler hadde donert et trofé og håpet å kunne sole seg i glansen ved å overlevere det i egen person til et vinnende tysk lag. Med én runde igjen ledet da også det tyske laget, noe utenriksminister Ribbentrop informerte Hitler om. Hitler satte seg i sin bil og ble kjørt til Baden-Baden. Da han ankom dagen etter, viste det seg at det britiske laget hadde satt ny banerekord og vunnet konkurransen. Hitler satte seg umiddelbart tilbake i bilen og ble kjørt til Berlin. Troféet ble så overlevert av presidenten i det tyske golfforbundet.

Nå som golf er tilbake på OL-programmet,

er det ikke minst takket være Suzann Pettersens innsats som er beskrevet som følger av IOC's Gerhard Heiberg:

Suzann Pettersen gjorde en strålende innsats da det var diskusjon om å ta golf på det olympiske program. Hun presenterte sitt budskap på en flott og sjarmerende måte. Hennes innlegg var absolutt med på å overbevise oss i IOC's «Executive Board» om riktigheten av å få golf på det olympiske program. Som medlem av Executive Board var jeg stolt på Norges vegne over en slik håndtering av saken. Jeg gleder meg til å legge gullmedaljen rundt halsen på «Tutta» under OL i Rio i 2016.

Faggruppe golfhistorie ønsker Tutta lykke til i OL, og alle golfere en super golfsommer og mye glede over OL-golfen.

 [facebook.com/golfhistorie](https://www.facebook.com/golfhistorie)

1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 www.golfhistorie.no

www.srixon.com

SRIXON
DEDICATED TO IMPROVING YOUR GAME

www.srixon.com

SRIXON
DEDICATED TO IMPROVING YOUR GAME